

Jaarverslag 2010 van de Vereniging Oud Hoorn

1. Algemeen

Tijdens de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst voor de vrijwilligers gaf voorzitter Egbert Ottens in zijn vooruitblik voor 2010 aan dat tot nu toe bij de gemeente nog onvoldoende aandacht was voor het behoud van het erfgoed van recenter datum. Mede dankzij de inzet van de vereniging is daarin in de loop van 2010 verandering gekomen. De Engelbewaarderskerk is inmiddels op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst.

In dit verslagjaar is verder gewerkt aan het boek over Hoorn in de 19de eeuw en aan de voorbereiding van de herdenking van de 500ste geboortedag van Hadrianus Junius in 2011. Op het Oostereiland is de restauratie in volle gang. Over de geschiedenis van het eiland en de ontwikkelingen daar hebben Liesbeth van Apeldoorn en Boudewijn van Langen een boeiende presentatie gegeven tijdens de ledenvergadering van april.

De solide basis van de meer dan honderdtien vrijwilligers zorgt ervoor dat de vereniging op tal van terreinen actief is en vaak als vraagbaak voor oude en nieuwe inwoners en ook voor organisaties kan fungeren.

Het aantal leden van de vereniging is in het afgelopen jaar afgenomen. De tendens van de afgelopen tien jaar van voortdurende groei heeft zich niet doorgezet. Per 1 januari 2010 stonden bijna 1900 leden ingeschreven. Het belang van een lidmaatschap wordt tijdens wandelingen, lezingen en in de winkel en bij tentoonstellingen onder de aandacht gebracht. Het plan om met name scholieren van het voortgezet onderwijs meer te interesseren voor de historie van de stad en voor haar monumenten heeft ertoe geleid dat een aantal leerlingen zelf een wandeling voor de jeugd heeft gemaakt. Ook deden zij in het kwartaalblad verslag van hun ervaringen. De jeugd blijft een belangrijk aandachtspunt voor de vereniging. Een jeugdlidmaatschap is in voorbereiding. Ook in dit jaarverslag mag zij even genoemd worden: het oudste lid de 98-jarige mevr. E. van Unen-Plomper.

2. Het bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar 12 maal vergaderd. Jan Floris, Rita Lodde en Hieke Stapel traden in de voorjaarsledenvergadering volgens het rooster af en zijn herbenoemd.

3. Contact met de gemeente

Met twee wethouders van het nieuwe college heeft een informatief en constructief kennismakingsgesprek plaatsgevonden. Ook met de andere wethouders zijn contacten gelegd over voorgenomen plannen. Met name bij de voorbereiding van de plannen voor de Poort van Hoorn wil de vereniging graag worden ingeschakeld. In 2011 zal tijdens de ledenvergadering van april hierover

een discussie met wethouder Louwman plaatsvinden. De relatie met de gemeente is de laatste jaren zeker goed te noemen.

De in 2009 vastgestelde erfgoedverordening is medio 2010 aangepast aan de nieuwe wetgeving omtrent omgevingsrecht.

Als vervolg op de bijeenkomst over de toekomst van het religieuze erfgoed in 2009 is op 24 februari 2010 het Platform Religieus Erfgoed opgericht. Zeven kerkgenootschappen/beheerders en de vereniging Oud Hoorn ontmoeten elkaar tenminste twee maal per jaar. Het gaat erom de monumentale kerkgebouwen in Hoorn, Zwaag en Blokker op de (politieke) agenda te zetten teneinde deze monumenten kwalitatief in goede staat te kunnen houden door maximale (financiële en organisatorische) ondersteuning bij restauratie, onderhoud en exploitatie. Het voortouw is in handen van de gemeente.

4. Eigendommen

De panden die de Stichting Monumenten naast Onder de Boompjes 21/22 in bezit heeft (Schoolsteeg 7, Breed 12, Bierkade 10, Onder de Boompjes 8) zijn het gehele jaar verhuurd. Het pand Schoolsteeg 7 heeft per 15 januari 2010 een nieuwe huurder gekregen. Het noodzakelijke onderhoud heeft plaatsgevonden.

5. Vertegenwoordigingen en representaties

De vertegenwoordigingen van de vereniging zijn grotendeels gelijk aan die van het voorgaande jaar.

In de Commissie voor Monumenten en Welstand is Frans van Iersel de vertegenwoordiger namens de Vereniging en Jaap Bronkhorst zijn plaatsvervanger. In de stichting Kerkmeijer-De Regt vertegenwoordigt Ton van Weel de vereniging. In de Stichting Open Monumentendag wordt de vereniging vertegenwoordigd door Eddy Boom. De stichting Hoorn Oh ja is inmiddels opgeheven, maar Koos van Bockxmeer zoekt samen met de vereniging naar mogelijkheden om deze vorm van kroniek voort te zetten. In de Publicatiestichting Bas Baltus wordt de vereniging vertegenwoordigd door Ton van Weel en Rita Lodde. Henk Overbeek heeft de relatie met het Nationaal contact Monumenten onderhouden en is de contactpersoon voor bomen en groen en met name voor de Bomenstichting.

Aan de Straatnaamcommissie neemt Marjan Faber namens de vereniging deel. Er wordt gewerkt aan het vernieuwen van de straatnaambordjes van Hoorn Noord en het aanbrengen van bordjes van "vergeten" stegen. Tijdens de ledenvergadering van oktober heeft Arie Boezaard daarover een boeiend verhaal verteld en is een bordje aangebracht aan de Knipboogsteeg naast Bierkade 10; de steeg is eigendom van Oud Hoorn. Bij de Hoornse Schouw is de Vereniging vertegenwoordigd door Femke Uiterwijk.

De nieuwe financiële commissie is in april benoemd en bestaat uit Piet de Munnik en Jan Wigard.

Historisch informatiepunt

De Vereniging Oud Hoorn is een actieve partner van het samenwerkingsverband van de bibliotheek, het Westfries Archief, Vereniging Oud Hoorn en het Westfries Museum. Er is een jaarplan opgesteld en er zijn diverse thema's zoals VOC en Smakelijk Eten gekozen.

Website musea

In november hebben het Westfries Museum, het Museum van de Twintigste Eeuw, de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik, het Speelgoedmuseum 'De Kijkdoos' en het Affichemuseum, verenigd in het Hoorns Museum Platform, een nieuwe website gelanceerd door een druk op een knop van wethouder Peter Westenberg. Gestart met het thema "Eten en drinken" presenteren de musea zich op HoornMuseumStad.

Monumentenprijs 2010

De monumentenprijs is tijdens de najaarsledenvergadering jaar toegekend aan de familie De Jong van Dorpsstraat 5. De prijs is een blijk van waardering voor de wijze waarop deze familie de tuinderswoning uit 1930 die enige jaren geleden op de gemeentelijke monumentenlijst is geplaatst, heeft gerestaureerd. Tijdens de ledenvergadering heeft Joop van Diepen de achtergrond van dergelijke woningen geschetst.

Maquette

De maquette Hoorn Anno 1650, eigendom van de vereniging, is jarenlang ondergebracht in het Museum van de 20ste eeuw. Vanwege de verhuizing van dit museum naar het Oostereiland is deze in december voorlopig voor het laatst te zien geweest. Er moest een nieuwe locatie worden gevonden. Met het Westfries Museum zijn plannen ontwikkeld om de maquette na de verbouwing in de kelderruimte te plaatsen met een moderne presentatie. Momenteel wordt de maquette geheel opgeknapt om medio 2011 weer in volle glorie te kunnen verschijnen.

Kwartaalblad

Zowel door de inhoud als door de vormgeving is het Kwartaalblad een prachtig visitekaartje van de vereniging. De enthousiaste redactie verkeert in de luxe maar soms ook moeilijke positie dat de hoeveelheid geschikte kopij groter is dan de ruimte in het blad.

Om artikelen in eerder verschenen nummers beter toegankelijk te maken heeft de werkgroep internet de index en een digitaal exemplaar van de artikelen via de

website bereikbaar gemaakt. Op dit moment zijn alle artikelen die sinds 1979 verschenen zijn in een zgn. PDF-file beschikbaar.

6. Educatie

Het project met scholieren van het voortgezet onderwijs is in 2010 voortgezet. Grote aantallen scholieren hebben deelgenomen aan de speciale wandelingen, onder de plezierige leiding van gidsen van Oud Hoorn.

7. Werkgroepen

Vrijwilligers algemeen.

In 2010 is de inzet van de vele vrijwilligers weer onmisbaar gebleken. Het is een duidelijk teken dat de vereniging bloeit en boeit. Vanuit de vrijwilligers komen steeds weer nieuwe initiatieven om het aanbod van de vereniging nog interessanter te maken.

Beheer Pakhuis.

De vaste groep vrijwilligers die de winkel en het beheer van het Pakhuis regelt, heeft er ook dit jaar weer voor gezorgd dat mensen graag langs komen, een praatje komen maken en dat voor andere vrijwilligers een plezierige werkomgeving wordt geschapen. In de expositieruimte worden geregeld groepen bezoekers waaronder veel scholieren ontvangen.

Ledenadministratie.

Het automatiseringsprogramma is inmiddels uitgetest voor andere toepassingen. In 2011 zal daarmee daadwerkelijk kunnen worden gewerkt. Wai Low die jarenlang de ledenadministratie heeft verzorgd gaat zich terugtrekken en zal zijn taak aan anderen overdragen.

Documentatiecentrum.

Ook in 2010 is de boekenverzameling weer flink uitgebreid door middel van aankopen en schenkingen. De heruitgave van de *Lof der Zee-vaart* van Vondel en "*Heert mijn zoon waar ben je?*" van Cor Bruin zijn twee van de schenkingen. Met de aankoop van diverse publicaties van Robert Fruin, het logboek van de Engelsman Irving van zijn tocht door Nederland en andere belangwekkende boeken heeft Christ Stoffelen weer een waardevolle aanvulling aan de verzameling toegevoegd.

Stadswandelingen

De belangstelling voor de stadswandelingen op de vrijdagavond is nog steeds groot. De speciaal voor kinderen georganiseerde zondagmiddagwandeling is zeer geslaagd te noemen. In mei is de Vrede en Vrijheidswandeling gehouden. Totaal zijn er zes wandelingen gemaakt met een totaal aantal deelnemers van ruim 860

personen. Voor 2011 worden plannen voor een nieuw thema ontwikkeld en zal in het kader van de Juniusherdenking een speciale wandeling worden aangeboden.

Beeldbeheer.

Het is plezierig te ervaren dat mensen graag hun oude foto's en ansichtkaarten bij de werkgroep beeldbeheer brengen. De werkgroep bestaande uit zeven personen scant en rubriceert deze om die op termijn via internet te kunnen ontsluiten. Vrijwilligers werken hard om alle foto's te digitaliseren en te rubriceren. Daarna worden de originelen veilig opgeslagen bij het Westfries Archief. Via het intranet van de vereniging is de collectie doorzoekbaar en van deze mogelijkheid wordt door bezoekers regelmatig gebruik gemaakt. Er zijn mooie collecties ontvangen van onder meer van de Horlogemakersvakschool en de Metaalwarenfabriek.

Website.

Alweer een prijs voor de website. In november 2010 ontving de werkgroep Internet de Hollandprijs in de categorie van verenigingen boven de 500 leden. Het juryrapport van de Vereniging Holland geeft aan dat de prijs is toegekend omdat de website zo professioneel overkomt. De structuur van de site is zeer duidelijk opgezet. Er is een schat aan informatie te vinden. De teksten zijn niet te lang en voorzien van goede afbeeldingen. Vernieuwende onderdelen op de site zijn de virtuele stadswandelingen, de transparantie van de vereniging als organisatie en een overzicht van alle werkgroepen met hun vrijwilligers. Een zeer groot compliment voor de werkgroep! Dat werd onderstreept door een prachtig bloemstuk van het college van Hoorn.

Het aantal bezoeken van de website is in 2010 hoger dan in het voorafgaande jaar, namelijk ruim 238.000. Dat is een gemiddelde van ruim 650 per dag en bijna 20.000 per maand. De bezoeken zijn meer dan in 2009 gelijkmatig over de maanden verdeeld. De rubrieken "Nieuw" en "Bibliotheek" zijn het vaakst bezocht. De digitale nieuwsbrief staat al jaren ter beschikking maar voor het eerst blijkt goed te worden gebruikt.

Lezingen

De lezingencyclus kende weer een aantal bijzonder interessante onderwerpen zoals het kloosterleven in de Middeleeuwen, de proefkolonie Veenhuizen, Archeologie, De maritieme schilderkunst uit de 17e eeuw, het rampjaar 1672, de Glimlach van een kind en in samenwerking met het Westfries Museum en met de bibliotheek de Lotgevallen van de Eenhoorn. Totaal zijn er zes lezingen gehouden. Deze vinden nu plaats in de bibliotheek.

Begraafplaatsen

De werkgroep heeft de inventarisatie van twee delen van de begraafplaats aan het Keern afgerond. Met de gemeente Hoorn en de beheerders van de

begraafplaatsen wordt nog overlegd hoe verwaarloosde historisch belangrijke graven kunnen worden opgeknapt.

8. Tentoonstelling en publicatie

In april werd de expositie *Hoorn in oorlogstijd* geopend. Het vele voorbereidende werk van Frans Zack, Marit Veerman en Peter Tack heeft een indrukwekkend beeld van deze zwarte periode opgeleverd. Later in het jaar hebben twee Hoornse kunstenaars in de expositieruimte van het Pakhuis hun kijk op de stad gepresenteerd. Peter Dorleijn heeft met "*Varend Erfgoed*" vooral de schepen in de haven laten zien. Peter de Rijke toonde in "*Hoorn en Omstreken*" bekende en bijzondere plekjes in de stad maar ook ver weg.

Op 11 november is bij de publicatiestichting Bas Baltus het boek over de Hervormde Kerk van Zwaag verschenen waarin de geschiedenis van de kerk en van het dorp is beschreven. Het is een mooi resultaat van de samenwerking met de stichting Behoud Hervormde Kerk Zwaag.

9. Ledenexcursie en bezoek

Op 26 juni heeft de jaarlijkse ledenexcursie plaatsgevonden ditmaal naar Huis Doorn en Amersfoort en zoals gewoonlijk uitstekend georganiseerd door Gerard Beemsterboer. Snuifdozen en vele andere kostbaarheden van keizer Willem heeft men kunnen bewonderen en daarna genoten van de wandeling door historisch Amersfoort.

Begin september heeft het bestuur en een groep leden van Oud Enkhuizen Hoorn bezocht. De hernieuwing van de contacten en het uitwisselen van ervaringen zijn belangrijke onderdelen van de tweejaarlijkse ontmoeting. De rondleiding door de stad en op het Oostereiland werd door de gasten zeer gewaardeerd.

In 2010 heeft de vereniging een jaar vol interessante en leuke activiteiten beleefd. Voor het nieuwe jaar staan weer bijzondere en mooie plannen op stapel.

Rita Lodde-Tolenaar, secretaris januari 2011